

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Anthologia Sacra

Ex Probatissimis Vtrivsqve Linguæ patribus collecta, atque Octastichis
versibus comprehensa

Billy, Jacques de

Parisiis, M.D.LXXV.

Spirituali dolori modum adhibendum esse. 66.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50828](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50828)

S A C R A

sacras conciones se conferunt
 hoc est vt ex his medicinam
 quærant, sed vel defunctorie
 nulla cum attentione iis interfuit
 vel hoc tantum sibi proponunt
 vt eruditi cuiusdam & disertissimi
 concionatoris oratione animum
 sanctificent & oblectent. Ob idque præ
 conum verbi Dei eadem mentis
 querela esse posset, quæ Aristoteles
 philosophi, qui in suo Epictetum
 ad eos qui hoc obiicere solebat
 ex philosophorum scholis
 prælectionibus parum omnino
 utilitatis capi, Et quisnam
 quit, scholam ingreditur? Quis
 eo animo, vt medicinam hanc
 trahat? &c.

Spirituali dolori mo-
 dum adhiben-
 dum esse.

Vtilis est fletus, cum quis sua crimina lugeat.

Namque animis noxas eximit iste dolor.

Nō tamen in luctu semper lachrimisque manendū est:

Ne mens immodico fracta labore cadat.

Post lachrimas, gemitusque graues, clementi a Christi

Confestim est oculos ante locanda tuos.

Sic oculus Phœbi radianti lumine laesus,

Ad virides sese postea flectit agros.

SCHOLIA.

Vtilis est fletus) Argumentum Ser. II.
 hui⁹ Octastichi à Bernardo mu- *In Cāt.*
 tuatus sum, qui in sermone quo-
 dam eorum animos erigens qui
 in admissorū scelerum anxia re-
 cordatione nimis defixi sunt, his
 verbis vtitur: Suadeo vobis ami-
 cis meis reflectere interdum pe-
 dem à molesta & anxia recorda-
 tione viarum vestrarum, & eua-
 dere in itinera planiora serenio-
 ris memoriæ beneficiorum Dei:
 vt qui in vobis confundimini, ip-
 sius intuitu respiretis. Volo vos
 experiri illud quod sanctus Pro- *Psal. 36.*
 pheta consulit dicens, Delecta-

re in Domino, & dabit tibi petitiones cordis tui. Et quidem necessarius dolor pro peccatis sed si non sit continuus. Sanè interpoletur lætiori recordatione diuinæ benignitatis: ne fortè præ tristitia induretur cor, & desperatione plus pereat. miscemus absinthio mel: vt salubris amaritudo salutem dare tunc possit, cum immixto temperata dulcore bibi poterit. Audi denique Deū, quomodo ipse contriti cordis tēperat amaritudinem, quomodo pusillanimē à desperationis baratro reuocat, quomodo blandæ & fidelis promissionum melle mœrentem consolatur, & regit diffidētem. Ait per Prophetam.

Esa. 48. Ego infrenabo os tuum laqueis
mea, ne intereas, hoc est, ne intuitu facinorū tuorum nimia incurras tristitiā, atq; instar effrenati

equi desperatus, in preceps ruas
 & pereas, freno te, inquit, inhibe-
 bo indulgentiæ meæ & meis lau-
 dibus erigā: respirabisq; in bonis
 meis, qui de tuis cōfunderis ma-
 lis, dum me sanè benigniorem
 quàm te culpabiliore inuenies.
 Hoc freno si infrenatus fuisset
 Cain, nequaquam desperando *Genes. 4*
 dixisset, Maior est iniquitas mea,
 quàm vt veniā merear. Absit, ab-
 sit. Maior enim est eius pietas, *Prou. 18.*
 quàm quæuis iniquitas. Ideo iu-
 stus non continuè, sed tantùm
 in principio sermonis accusa-
 tor est sui. Porro autem in Dei
 laudes extrema sermonis clau-
 dere consuevit. Videte denique
 iustum hoc ordine proceden-
 tem. Cogitavi, ait, vias meas, *Psalms,*
 & conuerti pedes meos in te. *118.*
 stimoniam tua: vt videlicet qui
 contritionem & infelicitatem in

viis propriis perpeffus fuerat, in
via testimoniorum Dei delecta-
retur sicut in omnibus diuitiis.

Et vos igitur exemplo iusti, si
vobis in humilitate sentitis, sen-
tite & de Domino in bonitate.

Sap. I.

Sic enim legitis apud Sapientem
Sentite de Domino in bonitate
& in simplicitate cordis querite

illū. Hæc autem facilè menti per-
suadet diuinæ munificentie fructus
quens, imò continua recordatio.

1. Thes. 5.

Alioquin quomodo implebitur
Apostolicum illud, In omnibus
gratias agentes, si ea pro quibus
gratiæ debentur, à corde recep-
erint? Nolo vos Iudaico nota-

Psal. m.

77.

opprobrio, de quibus Scrip-
tura testatur, quòd non fuerunt
memores benefactorum eius.
mirabilium eius, quæ ostendit
eis. Quin idem alio quoque loco
co his verbis vtitur: Duobus me-

dis impeditur oratio peccatoris,
 vel nulla, vel nimia luce. Nulla *Bern. in*
 luce illustratur, qui peccata sua *sent.*
 nec videt, nec confitetur, & è cō-
 trario, nimia luce obruitur, qui
 ea tanta videt, vt de indulgen-
 tia desperet. Horum neuter o-
 rat. Quid ergo? Temperanda est
 lux: vt peccata sua videat pecca-
 tor & confiteatur, ac pro ipsis o-
 ret vt remittatur. Atq; in eādē
 sentētiam pulcherrimā similitu-
 dinem affert Ambrosius. Si oculi
 nostri, inquit, cū aliqua obducū-
 tur caligine, pascuntur agrorum
 viriditate, quātō magis hic men-
 tis oculus, cū illud summum
 intuetur bonum, & in eo ver-
 satur ac pascitur, splendescit
 atque enitet: vt fiat illud quod
 scribitur, Tanquam adipe & pin-
 guedine repleatur anima mea?